

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

169

juli 2019

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Marc De Quint	penningmeester - schatbewaarder 0474-448096 marcdequint@gmail.com
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebeoordelingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - archivaris - bibliothecaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris - standhouders 0479-208820 herwig.helsen1@telenet.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgeld-2019 14 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (20 € voor leden in het buitenland)
10 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (12 € voor leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	E.G.M.P. - Koninklijke Vereniging Herentalse Cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

maandelijks clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30-12u
Parochiezaal St-Antonius - Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 14 juli 2019

11 augustus = Zomerbeurs - 8 sept - 13 okt

cover: onlangs werd, nabij Cambridge (UK), een zeldzame antoninianus gevonden van de Romeinse usurpator **Laelianus**. Hij was een tegenkeizer die zich in het vroege voorjaar van 269 tot keizer van het Gallische keizerrijk liet uitroepen in oppositie van keizer Postumus. Zijn revolte, die slechts 2 maanden duurde, werd in juni 269 dan ook door Postumus neergeslagen. Hij werd, naar verluidt, door zijn eigen soldaten of door de troepen van Postumus geëxecuteerd (artikel).

Tentoonstelling

CLUBNIEUWS

Om gas en elektriciteit te bekomen moesten Nederlandse gezinnen, in de 2e helft van de 19e eeuw, 2 1/2 cent muntstukjes in de meters steken. Omdat deze muntstukken werden opgepot en/of in de meters staken, werd men geconfronteerd met een storend tekort in het betalingssysteem. Daartoe werden er speciale gas- en elektriciteitspenningen uitgebracht. Bestuurslid Herwig Helsen toont een assortiment van deze energiepenningen in onze maandelijkse tentoonstelling. Ook een informatief bundeltje over het onderwerp ligt weer klaar om gratis mee te nemen.

PDF-tijdschrift? Leden die maandelijks een digitaal tijdschrift verkiezen boven de papieren versie, geven een seintje: rudy.dillen@telenet.be

15 JAAR NUMISMATICA HERENTALS EGMP

And the winner is .... Marc De Quint!

In een zomers atmosfeertje konden de 56 deelnemers aan het 8e ledenfeest genieten van een smaakvolle BBQ en een geslaagd optreden van 'Gaston & Leo'. Tussen dit alles door wist onze penningmeester Marc De Quint zich te kronen tot clubkampioen tapschieten-2019. Hij ontving, naast een zilveren penning, de wissel-AWARD van aftredend clubkampioen Louis Beullens.

We melden u het spijtige overlijden van **Roger Perck** (92j, Schiplaken). Na de stopzetting van de clubactiviteiten van N.K. Mechelen werd Roger, 15 jaar geleden, lid bij Herentals. Roger was een onderlegd Romeinenkenner en een levensgenieter. Hij bezocht, steeds in gezelschap van zijn Jenny, onze clubactiviteiten tot het hem te zwaar viel. Medaille 'Begijn' werd hem postuum overhandigd.

11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -18 jaar
 munt + biljet + verzamelalbum altijd-prijs!

11.20u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 1 dinar, Habib Bourguiba, FAO - Tunesië 1970
- * zilveren 100 francs, 'Au Grands Hommes ...' - Frankrijk 1982
- zilveren 10 gulden, Beatrix, 50 jaar BeNeLux - Nederland 1994
- * zilveren 250 frank, Albert II, 50 jaar BeNeLux - België 1994

11.25u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 frank, Leopold II - België 1877
- * zilveren one dollar, Eisenhower 'Liberty' - USA 1971
- zilveren 50 cents, Eendrag Maak Mag - Zuid-Afrika 1963
- * zilveren 1 dinar, oorlogsherdenkingsmunt - Irak 1971
- zilveren 10 dollars, WK Voetbal - Jamaica 1982
- zilveren 50 kronen, Carl XVI Gustaf & Silvia - Zweden 1976
- zilveren 5 kronen, 100j Grondwets hervorming - Zweden 1966
- zilveren penning, SPQR - Italië (1627)

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2017

11.30u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen!

Herenthoutse kaartenclub

4^e Zomerbeurs

voor verzamelaars

zondag 11 augustus 2019

8-14u

Grote Markt Herentals

Lakenhal & tentendorp

tafelreservatie 5€ / lopende m

Numismatica - Postbus 105, 2200 Herentals

BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB

standhouders opstellen vanaf 7u

bezoekers gratis inkom

een organisatie van

Numismatica Herentals EGMP

frank.lippens1@skynet.be

KPZK Ontspanning Herentals

jef.ghys@telenet.be

Herenthoutse Postkaartenclub

jannekehelsen@telenet.be

alg. info **0475-552400** (F. Lippens)

gratis jeugdombola voor elke jongere,

vergezeld van een volwassene (altijd prijs!)

Herentals

Nieuwe publicatie: **Eerste hulp bij het identificeren van loden zegels**
drs. R. Van Laere 15de-18de eeuw

Loden zegels en verzegelingen, ook wel eens lakenloodjes genoemd, worden vaak gevonden door metaaldetectoristen maar blijven een erg verwaarloosd studieobject. Omwille van de grote hoeveelheid nieuw materiaal die het daglicht ziet bestaat de behoefte aan een werk dat hulp biedt bij de identificatie ervan. Recente publicaties in Groot-Brittannië en in Frankrijk schenken minder aandacht aan loden zegels uit de Lage Landen. In de nieuwe publicatie komen loden zegels van Nederland en België veel ruimer aan bod zonder zegels uit andere landen die in onze streken gevonden worden te verwaarlozen.

Omdat loden zegels vaak door plaatselijke autoriteiten aangebracht worden zijn ze erg moeilijk in algemene termen te vatten. Het leek daarom een goed idee te zijn om een brede waaier aan voorbeelden te beschrijven en te tonen. Daarbij worden bijna 1.900 zegels van verschillende steden en hun varianten voornamelijk uit de periode van de 15de tot de 18de eeuw beknopt beschreven en afgebeeld. Er worden een 500-tal zegels uit Nederland en een 200-tal uit België behandeld.

Aangezien er in de Lage Landen ook zegels uit andere landen worden gevonden zijn tevens zegels uit Duitsland (ca. 170), Frankrijk (ca. 500), Groot-Brittannië (ca. 250) en andere landen waarmee onze streken minder handelscontacten hadden zoals Polen (ca. 120), Spanje (ca. 50) enz. opgenomen.

I. Het geheel wordt voorafgegaan door een beknopte inleiding waarin de geschiedenis van het gebruik van loden zegels in het algemeen onderzocht wordt en waarin de meest voorkomende types vanuit technisch oogpunt beschreven worden.

Indices maken het gebruik van de publicaties makkelijker.

Eerste hulp bestaat uit een deel tekst van circa 450 pag. en een deel afbeeldingen van circa 550 pag. Beide delen kunnen niet afzonderlijk worden verkregen. Eerste hulp is een gezamenlijke uitgave van Limburgse Studies in Wijer en Stichting Uitgeverij Clinkaert in Voorburg. Tot eind 2019 kosten beide delen samen € 100,- verzending niet inbegrepen. Nadien wordt de prijs € 150,-. De oplage is beperkt!

Bestellen voor levering in Nederland: Uitgeverij Clinkaert, p/a Laan van Nieuw Oosteinde 104a, 2274 EK Voorburg, bestellen@clinkaert.nl

Bestellen voor levering in België: Limburgse Studies, p/a Rijksarchief, Bampslaan 4, 3500 Hasselt of via de auteur raf.van.laere@pandora.be

'Incredibly rare' Roman coin found during A14 roadworks (GB)

An "incredibly rare" Roman coin minted for an ill-fated emperor has been found during work to upgrade an A road. It depicts **Ulpius Cornelius Laelianus**, who reigned for about 2 months in AD 269 before he was killed. The discovery was made during a dig as part of Highways England's £1.5bn scheme to improve the A14 between Cambridge and Huntingdon. Archaeologist Steve Sherlock said the "significant" find was only the second of its kind to be unearthed in England.

Laelianus. Romano-Gallic Usurper, AD 269, antoninianus, Colonia Agrippinensis (Cologne) mint. Radiate and cuirassed bust right / Victory, running right, holding wreath and palm.

The coin was found in a ditch at a small Roman farmstead by archaeologists. Coin expert Julian Bowsher, of MOLA Headland Infrastructure, said: "Roman emperors were very keen to mint coins - Laelianus reigned for just two months which is barely enough time to do so.

"The fact that one of these coins ever reached the shores of Britain demonstrates remarkable efficiency and there's every chance that Laelianus had been killed by the time this coin arrived in Cambridgeshire."

The ill-fated emperor usurped the throne and ruled a breakaway empire in what is now Germany and France before being killed, probably by his own soldiers. Dr Sherlock, who is the lead archaeologist for the A14 project, said "discoveries of this kind are incredibly rare".

MAUQUOY®

since 1875

Industrieweg 12
B - 2280 Grobbendonk
Belgium
www.mauquoy.com
+32 (0)14 50 79 10
medal@mauquoy.com

Tijdens de clubactiviteit van 9 juni vonden we 32 ingevulde strookjes in onze rode puzzelbox. Alle hadden het te zoeken sleutelwoord correct: NEDERMAAS. Als schiftingsvraag moest het gewicht geraden worden van de 2 miniatuur 'Hollandse Huisjes'. **Werner Grosemans** (Hasselt) benaderde met 211 gram het dichtst het correcte gewicht (209g) en ontving dan ook terecht de zilveren penning met fles wijn uit handen van puzzelgenie Leopold Verbist. Met dank aan alle deelnemers!

vragen

1. In welke stad werd deze noodmunt geslagen?	antwoorden Maastricht
2. Welk leger verdedigde deze stad tegen de Fransen?	Oostenrijkers
3. Wie was de gouverneur van de stad?	Frederik van Hessen-Kassel
4. Wie was opperbevelhebber vh Franse leger?	Jean-Baptiste Kléber
5. Wie werd gouverneur na het beleg?	Jean-Baptiste Bernadotte
6. Van welk koningshuis is deze een van de voorvadersen?	België
7. Wat betekent "100 St" op de vz?	100 stuiver
8. Wat is de betekenis van de ster op de vz?	stadswapen
9. Wat betekent de stempel onder "100 St"	muntheesterteken

Het beleg van Maastricht in 1794

Leopold Verbist

100 stuiver 1794 Maastricht, zilver Ø 41 mm, 30,4 g

Geschiedenis

Maastricht is een van de oudste steden van Nederland. Aan de hand van archeologische opgravingen kan met zekerheid gezegd worden dat de stad twintig eeuwen continu bewoond is geweest. Rond het jaar 10 v.C. legden de Romeinen de belangrijke heirbaan Keulen-Tongeren aan (later Via Belgica genoemd) die bij Maastricht de Maas kruiste. Bij de Romeinse brug ontstond een nederzetting die later Maastricht werd.

In 1204 werd Maastricht door de Rooms-Duitse keizer in leen gegeven aan de hertog van Brabant. Vanaf dat moment had Maastricht twee heren, de prins-bisschop van Luik en de hertog van Brabant, het begin van de **tweherigheid** van Maastricht. Rond 1400 kwam Brabant, en dus ook Maastricht, in bezit van de hertog van Bourgondië: Karel de Stoute, en daarna van hun opvolgers Keizer Karel en de Spaanse koning Filips II, die meermaals in de stad verbleven en dan in het Brabants Gouvernement (vandaag Museum van het Vrijthof) logeerden.

De 11de en 12de eeuw waren voor het Maastrichtse Sint-Servaaskapittel en het Onze-Lieve-Vrouwkapittel een tijd van grote voorspoed. Rond het jaar 1000 begonnen beide kapittels aan een grootscheepse bouwcampagne, waarbij men elkaar kopieerde en trachtte te overtreffen. Deze bouwactiviteit leidde tot een ongekende culturele bloeiperiode in Maastricht en omgeving.

Maastricht kende in zijn bestaan meerdere belegeringen. In 1579 heroverde Alexander Farnese, de latere hertog van Parma, Maastricht (Beleg van Maastricht, 1579), waarna de contrareformatie begon. In 1632 veroverde Frederik Hendrik de stad (Beleg van Maastricht, 1632) en kwam Maastricht in handen van de protestantse Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Deze nam in het stadsbestuur de plek in van de

Brabantse hertog en respecteerde het condominium met Luik. De vredesvoorwaarden gaven gereformeerden en katholieken dezelfde rechten, dus beide kregen godsdienstvrijheid.

Van 1673-78 (Beleg van Maastricht, 1673) en in 1748-49 (Beleg van Maastricht, 1748) stond Maastricht onder Frans bestuur. Tijdens de kortdurende Franse bezettingen werden de protestantse Maastrichtenaren hun gelijke rechten tijdelijk ontnomen. Maastricht werd telkens maar voor even een Franse stad.

De Franse Revolutie

In 1789 vond in Frankrijk de Franse Revolutie plaats, die beschouwd wordt als het begin van de Moderne Tijden. Ze maakte komaf met de standenverschillen en de vermolmde monarchie en gaf alle macht aan het volk. De Fransen wilden hun idealen uitdragen naar hun buurlanden en heel Europa. Dat veroorzaakte heel wat oorlogen.

Beleg van Maastricht in 1793 door Francisco de Miranda, tekening van Jacobus Buys, 1795

In 1792 verklaarde de Eerste Franse Republiek de oorlog aan de Habsburgse monarchie, waarmee de Eerste Coalitieoorlog (1792-1797) begon. In juli 1792 trokken revolutionaire troepen de Oostenrijkse Nederlanden, het prinsbisdom Luik en Staats-Brabant binnen. In december 1792 viel Roermond in handen van de Franse luitenant-generaal Francisco de Miranda. Twee maanden later vond het beleg van

Maastricht (1793) plaats door diezelfde De Miranda, maar dit moest begin maart 1793 worden afgebroken vanwege de Franse nederlaag bij Aldenhoven. Op 5 maart 1793 heroverden Oostenrijkse troepen de stad Luik en werd het gezag van de prins-bisschop daar hersteld. Nog diezelfde maand wist het Oostenrijks-Pruisisch leger bij de Slag bij Neerwinden (1793) de Fransen geheel te verdrijven uit de Zuidelijke Nederlanden.

In de zomer van 1794 voerde Frankrijk de algemene dienstplicht in en slaagde er op die manier in om een volksleger van meer dan een miljoen soldaten op de been te brengen. Spoedig waren de Fransen weer aan de winnende hand. De Slag bij Fleurus (Henegouwen) op 26 juni 1794 betekende het keerpunt in de Zuidelijke Nederlanden. Precies een maand later trokken de Franse revolutionaire legers zegevierend de stad Luik binnen. In de nazomer van 1794 werd het Land van Loon veroverd, waarbij vele plunderingen op het Loonse platteland plaatsvonden. Aken viel op 22 september. Ook de Brabantse, Luikse, Gelderse en Gulikse steden langs de Maas vielen een voor een, waarbij Venlo nog het langst (tot 26 oktober) verzet wist te bieden.

*Zicht op de Sint-Servaasbrug met de poorttoren te Maastricht.
Olieverfschilderij toegeschreven aan de militaire ingenieur kapitein Van
den Heuvel, 1793*

Hoewel op 15 september het Staatse garnizoen van Maastricht nog versterkt werd met ruim 7000 Oostenrijkers, trok het grootste deel van het Oostenrijkse leger in de Zuidelijke Nederlanden zich terug naar Duitsland. De 65-jarige generaal Ernst Wilhelm von Klebeck werd benoemd tot vestingcommandant van Maastricht, onder gouverneur Van Hessen-Kassel (1747-1837). Uit brieven van de gouverneur blijkt dat de verhouding tussen het Staatse en Oostenrijkse garnizoen slecht was.

Op 17 en 18 september 1794 vond 30 km ten zuiden van Maastricht de slag bij Sprimont plaats, waaraan meer dan 200.000 manschappen deelnamen en waarbij de Franse generaal Jourdan de Oostenrijkers verpletterend versloeg. Het prinsbisdom Luik en de Oostenrijkse Nederlanden konden daarna door Frankrijk worden geannexeerd. Alleen enkele geïsoleerde vestingsteden, zoals Maastricht en Luxemburg, boden nog verzet.

Het Beleg van Maastricht 1794

Op 19 september, een dag na de slag bij Sprimont, arriveerde een Franse legermacht van circa 35.000 manschappen bij Maastricht onder leiding van de Franse generaal Jean-Baptiste Kléber (1753-1800). Het Maastrichtse garnizoen trachtte het beleg te voorkomen door een uitval te doen in die richting. Op de Louwberg kwam het eind augustus tot een treffen. Daarmee kon niet worden voorkomen dat de Fransen begonnen met de aanleg van naderingsloopgraven.

Frederik van Hessen-Kassel

Op 26 september werd de eerste eis tot overgave overhandigd, die door de militaire gouverneur van Maastricht, Frederik van Hessen-Kassel, werd geweigerd. Op 1 oktober werd de bezettingsmacht bijna gehalveerd toen 20.000 manschappen naar de Rijn werden geroepen om daar generaal Jourdan bij te staan in zijn strijd tegen de Oostenrijkers. Die aftocht gaf al aan dat de Fransen zeker waren van hun overwinning in Maastricht. Op 14 oktober eisten de Fransen opnieuw de overgave, wat door van Hessen-Kassel opnieuw werd geweigerd. Na de derde weigering op 31 oktober begon diezelfde nacht nog een zwaar bombardement.

Aanvankelijk had het garnizoen de Fransen nog aardig weten af te weren, maar nadat dezen het vuur openden met 140 stuks geschut, bleek de overmacht te groot.

Een groot aantal gebouwen aan de rand van de stad, waaronder het klooster van de Beyart, het Penitentenklooster, het Antonietenklooster en de Commanderie Nieuwen Biesen werden in brand geschoten. Ook het Kruisherenklooster, het Dominicanenklooster en het stadhuis van Maastricht raakten beschadigd. Meer dan tweeduizend huizen werden geheel of gedeeltelijk verwoest.

Na twee dagen van onafgebroken, zware beschietingen, kondigde generaal Kléber nog zwaardere bombardementen aan, waarop de burgers van de stad op 3 november 1794 bij de gouverneur aandrongen op overgave. Een dag later gaf de stad zich over en op 5 november ondertekende de prins van Hessen-Kassel de capitulatievoorwaarden. Een week eerder was brigadegeneraal Laurent erin geslaagd Venlo te veroveren, waarmee het hele Maasland Frans geworden was.

Generaal Jean-Baptiste Kléber

*Maquette van het omwalde Maastricht in 1748,
Centre Céramique te Maastricht*

Vier dagen na de overgave mocht het Staats-Oostenrijkse garnizoen de stad met behoud van eer verlaten, maar met achterlating van wapens en voorraden. De Hollandse troepen trokken via de Boschpoort naar Grave en Nijmegen; de Oostenrijkers via de Duitse Poort naar Keulen. Hun plaats werd ingenomen door 4000 Fransen, die onmiddellijk de kazernes en de ruime voorraden in beslag namen. Frederik van Hessen-Kassel trad af als gouverneur van Maastricht en de jonge brigadegeneraal Bernadotte werd benoemd tot militair gouverneur van Maastricht.

De stad werd na het afsluiten van het Haags Verdrag van 16 mei 1795 ingelijfd bij de Franse Republiek, waarmee voorgoed een einde kwam aan de eeuwenoude tweeherigheid. Maastricht werd de hoofdstad van het Franse departement Nedermaas (Meuse-Inférieure). Dat komt ongeveer overeen met het huidige Belgische en Nederlandse Limburg.

Noodgeld

Maastricht heeft een muntatelier gekend maar dat was al gesloten sinds de inname van de stad door Willem van Oranje in 1632.

Er was nog een probleem. Niet alleen de echtgenote van de gouverneur, maar ook vele andere gegoede ingezetenen waren met de noorderzon vertrokken bij de aftocht van het keizerlijke leger. Onder hen bevonden zich de bankiers. Er was geen geld meer om het nog aanwezige krijgsvolk te betalen. Met het vertrek van het keizerlijke leger was de krijgskas verwijderd. Uit die kas zouden de soldaten hun salaris behoren te ontvangen. En dat gebeurde dus niet.

De prins van Hessen-Kassel deed wat onder de gegeven omstandigheden nog mogelijk was. “Om de heilloze gevolgen van het onbetaald laten van het krijgsvolk te voorkomen vroeg het stadbestuur de ingezetenen het geld waar ze nog over beschikten op te schieten”. Waar nog geld was moest het te voorschijn komen. Bij de kerken viel ook altijd flink wat te halen. “Van de kapittels van zowel de Sint-Servaas als dat van de Lieve-Vrouwe werden geldsommen geëist”. Alle geld, ‘in de publieke fondsen voorhanden’, werd besteed om de soldaten rustig te houden.

Iedereen die bereid of gedwongen was zijn geld af te staan ontving uit handen van de gouverneur persoonlijk een schriftelijk bewijs van de ‘opgeschoten som’. De gouverneur gaf de verzekering dat het geld een rente van vier procent zou opleveren. Bovendien zou het aan de gever worden geretourneerd – zodra de omstandigheden het zouden toelaten. Wat men niet vermeldde was wat er zou gebeuren als de Nederlandse

overheid zijn macht kwam te verliezen. Natuurlijk was men dan zijn geld gewoon kwijt. Toch werd ‘geen onaanzienlijke som gelds’ samengebracht. Maar het was niet toereikend genoeg om ‘geruime tijd te voorzien in de veelvuldige benodigdheden’. Er moest meer gebeuren.

Om aan betaalmiddelen te komen werd er aanvankelijk aan gedacht om papieren geld in omloop te brengen. De Franse assignaten elders hadden echter weinig vertrouwen gewekt. De urgente omstandigheden vroegen om een andere aanpak. Evenals bij het beleg van de stad in 1579 besloot de stadsregering tot het vervaardigen van een noodmunt.

Opnieuw moesten de kerken hun rijkdommen ophoesten. “Om het inleveren van het zilverwerk van de roomse kerken en kloosters te bevorderen gaf men behoorlijke schuldbrieven uit”. Desondanks beantwoordde het extra opgebrachte zilverwerk niet aan de verwachtingen. De ‘buit’ bedroeg niet meer dan 37.082 guldens. Daar moest men het mee doen.

Het was de bedoeling om munten van 100, 50, 20, 10 en 5 stuivers te vervaardigen. Slechts de eerste twee werden effectief geslagen en kwamen in omloop. “Op de ene zijde van de noodmunt zag men het wapen [ster] van Maastricht. Bovendien de waarde van het stuk en het jaar 1794. De andere zijde was glad en de rand gekarteld”.

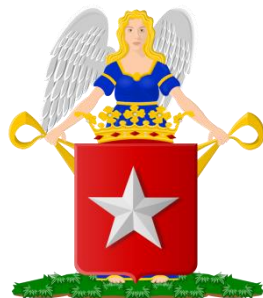
50 stuiver 1794 Maastricht

Vz: 4 stempels van boven naar onder 1794, ★,

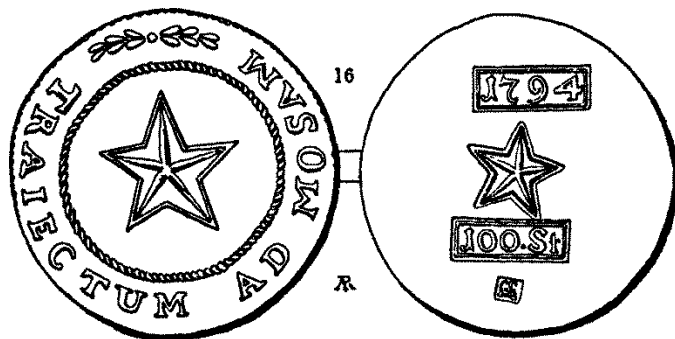
50 St (stuiver), **LE**. Kz: blanco

Rand: schuin gekarteld ///////////////. Zilver (gehalte onbekend), Ø 34 mm, 16,51 g.

Het muntmeesterteken **LE** is dat van *Lambertus Nicolaus Servatius Eymael*. Hij was een beëdigd essayeur van de zilvermedengilde. Het zilver was afkomstig van de *St.-Servaas-* en *O.L.-Vrouwekapittels*. De ster komt uit het wapenschild van Maastricht.

Er bestaat ook een proefslag mét keerzijde, al is dat dan de voorzijde. Deze voorzijde toont de ster van Maastricht met rondom de tekst TRAIECTUM AD MOSAM. Dat is de Latijnse naam voor Maastricht (ook wel Mosa Trajectum). Het betekent letterlijk “Oversteek bij de Maas”. Niet te verwarren met Traiectum, Utrecht, want dat ligt aan de Rijn (Traiectum ad Renum).

Men kan zich afvragen waarom niet alle munten met deze voorzijde geslagen werden. Maar dat verondersteld de beschikbaarheid van een schroeffers en dat is niet geweten. De 4 kleine stempeltjes kon men gemakkelijk met de hand één voor één slaan. Mogelijk werd deze proefslag na het beleg geslagen.

Bibliografie

Wikipedia, Maastricht, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Maastricht>

Stichting het Rijksmuseum Nederland,

<https://www.rijksmuseum.nl/nl/collectie/NG-VG-4-504>

Wikipedia, Mosa Trajectum, https://nl.wikipedia.org/wiki/Mosa_Trajectum

Het beleg door de Fransen van Maastricht (1794) deel 1 en 2,

<http://www.harryknipschild.nl/harryknipschild.nl/harry-knipschild/101-herman-willem-daendels/538-5-het-beleg-door-de-fransen-van-maastricht-1794>

<http://www.harryknipschild.nl/harryknipschild.nl/101-herman-willem-daendels/547-6-het-beleg-door-de-fransen-van-maastricht-1794-deel-2>

Wikipedia, Vestingswerken van Maastricht,

https://nl.wikipedia.org/wiki/Vestingwerken_van_Maastricht

Wikipedia, Körverpoort, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Körverpoort>

Wikipedia, Kapittel van Sint-Servaas,

https://nl.wikipedia.org/wiki/Kapittel_van_Sint-Servaas

Wikipedia, Duitse poort, https://nl.wikipedia.org/wiki/Duitse_Poort

Wikipedia, Boschpoort,

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Boschpoort_\(Maastricht,_poort\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Boschpoort_(Maastricht,_poort))

Martin Engel, Laurent Fabre, Jean-Philippe Perret, Paul Wattier, *Les Monnaies Obsidionales 1477-1874*, Poses (Frankrijk) 2015.

1	11.00	16	4.75	31	19.00	46	1.75	61	6.00
2	4.25	17	1.25	32	10.00	47	7.00	62	6.50
3	1.00	18	12.00	33	21.00	48	13.00	63	5.00
4	2.25	19	9.00	34	3.00	49	35.00	64	3.25
5	8.50	20	10.00	35	2.00	50	8.00	65	10.00
6	18.00	21	17.00	36	2.50	51	5.50	66	1.00
7	22.00	22	11.00	37	1.00	52	9.00	67	3.75
8	14.00	23	4.00	38	15.00	53	10.00	68	1.00
9	26.00	24	5.00	39	-	54	14.50	69	4.50
10	19.00	25	4.75	40	-	55	-	70	4.00
11	24.00	26	1.75	41	-	56	10.00	71	1.00
12	7.50	27	3.50	42	19.00	57	12.00	72	1.75
13	10.00	28	15.00	43	20.00	58	1.00	73	8.50
14	6.50	29	15.00	44	4.75	59	5.00	74	5.00
15	6.00	30	8.50	45	29.00	60	7.00	75	4.25

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.
- elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:

- 1–5 €: +25 cent
- 5–10 €: +50 cent
- 10–50 €: +1 euro
- 50–100 €: +2 euro
- +100 €: +5 euro

- direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.
- de veilingkosten bedragen: 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper.
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

3

5

10

12

nr	land	munt		kwal	mat	inzet
1	Rome	5 munten te determineren: 3x Romeins, 2x Grieks		div	div	1.00
2		Thracië	Rhoemetalkes & Augustus 11BC-12AD	ZG	AE	1.00
3		Valerianus I	antoninianus – Deo Volcano 253-260	F/ZF	Bill	10.00
4	Brabant	Keizer Karel (V)	korte – Antwerpen 1554	F	Cu	5.00
5		Maria-Theresia	halve kroon – Brussel 1769	F	Ag	10.00
6		Br. Omwenteling	dubbel oord – Brussel 1790	F	Cu	1.00
7		Frans II	dubbel oord – Brussel 1794	F	Cu	1.00
8	Luik	Théodoor de Bavière -	dubbel oord 1752	F/ZF	Cu	1.00
9	België	Leopold I	5 francs, gelauwerd 1849	ZF	Ag	15.00
10		Leopold I	20 centimes 1853	F	Ag	5.00
11		Leopold II	5 francs 1876	Pr	Ag	10.00
12		Leopold II	1 frank - Jubileum 1880	Pr	Ag	5.00
13		Albert I	5 centimes 1915	FDC	Zn	1.00
14		Albert I	20 frank – 4 Belga - posA 1931 VL	ZF	Ni	10.00
15		Leopold III	20 francs 1935 FR/VL	Pr	Ag	4.00
16		Boudewijn	500 frank - Boudewijn 1991 VL	PR	Ag	12.00
17		Boudewijn	originele bankrol van 25x 20 frank	FDC	AE	1.00
18		Albert II	250 frank - Benelux 1994	Pr	Ag	12.00
19		Albert II	250 frank – Koningin Astrid 1995	FDC	Ag	12.00
20	Algerije	Republiek	100 dinar 2019	FDC	Bi	3.50
21	Duitsland	Duitse Rijk	1 pfennig (zeldzaam) 1885 E	ZF	Cu	20.00
22	Fiji	Elizabeth II	1/2 penny 1954	FDC	CuNi	1.00
23	Frankrijk	Republiek	2 francs 1871 A	F	Ag	4.00
24		Republiek	10 francs 1933	ZF	Ag	4.00
25	Italië	Napoleon	5 soldi 1809 M	F/ZF	Ag	5.00
26	Mexico	Republiek	50 pesos bimetallisch, met zilver .925 1994	Pr	bimet	10.00
27	Nederland	Gelderland	Filipsdaalder 1561	ZG/F	Ag	20.00
28	Peru	Republiek	1 sol 1868	ZF	Ag	10.00
29	Portugal	Republiek	100 escudos 1990	FDC	CuNi	1.00
30		Republiek	7.50 euro „Magellaan“ 2019	FDC	Ag	8.00
31	Spanje	Republiek	100 pesetas 1966	Pr	Ag	7.00
32	Tsj-Slowakije	Republiek	20 kronen 1937	Pr	Ag	5.00
33	USA	Republiek	4 verschillende quarters 2018	FDC	CuNi	2.00

26

29

31

33

39

40

45

48

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
34	Zwitserland	Confederatie 1 frank 1877	F	Ag	1.00
35	penningen	privé uitgifte Muntpost 50 euro Nederland (.925) 1997	FDC	Ag	15.00
36		privé uitgifte Muntpost 10 euro Duitsland (.925) 1997	FDC	Ag	15.00
37		privé uitgifte Muntpost 10 euro Finland (.925) 1997	FDC	Ag	15.00
38		privé uitgifte Muntpost 20 euro Finland (.925) 1997	FDC	Ag	15.00
39		privé uitgifte Muntpost 20 euro Liechtenstein (.925) 1997	FDC	Ag	15.00
40		Lier, St. Gummarusfeesten 1990	Pr	AE	2.00
41	loten	België: 16 munten	div	div	1.00
42		België: album met +- 225 munten, ook enkele penningen	div	div	1.00
43		Aruba: 20 munten, 5 cent à 2.5 gulden	div	div	20.00
44		Barbados: 3 munten, Barbados & East Caribbean	div	div	1.00
45		Mexico: +- 75 munten	div	div	1.00
46		N. Antillen: 1 gulden 1990 + 5 gulden 1999	Fe	div	1.00
47		Suriname: 46 munten	div	div	20.00
48	medailles	Devreese: lot van 5 medailles	div	AE	5.00

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
49	penningen	Antwerpen, Felix Goemans (reclamepenning) 1890 à 1910	Pr	AE	2.00
50		Nederland, geboorte van prins Willem V 1748	Pr-	Ag	40.00
51		Vieille Montagne – 1837-1937 (J. Fonson)	Pr	AE	10.00
52		Vieille Montagne – Louis Alexandre, 50 jaar Directeur 1887	Pr	AE	6.00
53		Vieille Montagne – L. Alexandre & G. St.Paul de Sincay 1927	Pr	AE	35.00
54		lot van 5 gas- en elektriciteitspenningen	ZF	Div	2.00
55	sets	Nederland lot van 8 muntensets	FDC	div	8.00
56		Aruba + Antillen lot van 5 muntensets	FDC	div	5.00
57		België: Rode Duivels 2.5 euro herdenkingsmunt 2018	FDC	CuNi	1.00
58	varia	revers insigne voetbalclub FC Herenthals	Pr	AE	1.00
59	jetons	lot van 3 poker/casinojetons 50€ – 100€ – 500€	Pr	plastic	1.00
60	biljetten	Wit-Rusland lot van 7 biljetten 1951	UNC	papier	1.00
61		Herenthals noodgeld 5 centimes, rood 1915	ZF	papier	10.00
62		Herenthals noodgeld 5 centimes, lila 1915	ZF	papier	10.00
63	biljetten	Herenthals noodgeld 10 centimes 1915	ZF	papier	10.00

50

53

54

58

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
64	biljetten	Herenthals	noodgeld 25 centimes	1915	ZF	papier	10.00
65		Herenthals	noodgeld 50 centimes	1915	ZF	papier	10.00
66		België	5 francs – type 1919	18-03-1938	ZG	papier	1.00
67		België	100 francs – type Lombard	27-06-1972	F	papier	2.00
68		België	5 biljetten 20 & 50 francs		div	papier	1.00
69		Duitsland	1.000 mark	15-09-1922	ZF	papier	1.00
70		Duitsland	20.000 mark	20-02-1923	Pr	papier	1.00
71		Duitsland	100.000.000 mark	22-08-1923	ZF	papier	1.00
72		Duitsland	5.000.000 mark	20-08-1923	ZF	papier	1.00
73		Duitsland	10.000.000 mark	22-08-1923	ZF	papier	1.00
74		Frankrijk	500 francs (#106)	1944	F	papier	1.00
75	biljetten	Nederland	10 gulden, Hugo de Groot	23-03-1953	ZF	papier	5.00

65

74

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai
Fe = ijzer

Pr = prachtig
Cu = koper

FDC = fleur de coin
Ni = nikkel

UNC = uncirculated
Al = aluminium
Sn = tin

Misslag (decentraal) van 5 frank 1988 Belgique, type Laenen.

Voorzijde: hoofd van koning Boudewijn naar links, het veld is verdeeld in 3 gelijke delen. Onderaan de initialen van Jean-Paul Laenen, J-P L.
Keerzijde: in het veld, de nominale waarde "5F", met daaronder het woord "BELGIQUE" en het jaartal 1988. Aan weerszijden van het jaartal: rechts het muntteken van de Koninklijke Munt van België, een gehelmd hoofd van de aartsengel Michaël welk nog juist zichtbaar is. Links van het jaartal het muntmeesterteken, een weegschaal (van muntmeester Romain Coenen (1987-2009)).

Specificaties: CuAlNi (92-6-2%), Ø 24 mm, 5,50 gram, 26.510.000 ex.
Referenties: LA# BFM-139 en GRISP3623.

Hoe ontstond deze misslag?

Deze misslag ontstond doordat het ongeslagen muntplaatje niet juist geplaatst werd in de muntpers en daardoor decentraal geslagen, ook een "excentrische misslag" genoemd. De munt is niet mooi rond uitgevloeid, dit komt omdat de kracht van de stempels zich overzet naar het metaal van het muntplaatje. Aangezien dit plaatje geen rand heeft (van de stempels) vervormde het zich onregelmatig.

Bibliografie

- Officiële munten, penningen, proefslagen en hun varianten van het Koninkrijk België, vanaf 1970 tot 1994 / Monnaies officielles, médailles, essais et leurs variantes du Royaume de Belgique à partir de 1970 jusqu'en 1994 - Arnaud Grispen (1970-1994).
- Catalogus Belgische Numismatische uitgaven 1831-2019 - L. Aernout.
- Uiterst zeldzame proefslagen-set (3) van de Belgische 50 frank 1987 nikkel, type Jean-Paul Laenen - Arnaud Grispen (2015). **A. Grispen**

Met dank aan Laurens Aernout voor zijn medewerking aan dit artikel.

Kwamen de Portugezen als eersten aan in Australië? HLN

“Ontdekte munt kan geschiedenis op zijn kop zetten”

Volgens een team van Australische archeologen en historici kan een munt die op de Wesseleilanden, een verlaten eilandengroep in het noorden van Australië, ontdekt werd een heel ander licht werpen op de ontdekking van Australië. De 1.000 jaar oude munt zou volgens de ontdekkers wijzen op de aankomst van de Portugezen in Australië in 1515, zo'n 250 jaar voor James Cook het land claimde voor het Britse Rijk.

In 1770 ging de beroemde ontdekkingsreiziger James Cook voor anker in het huidige Sydney en claimde de oostkust voor het Britse Rijk. Veel Australiërs leren nog altijd op school dat Cook het land ontdekte, maar eigenlijk was het sowieso de Nederlander Willem Janszoon die er als eerste voet aan wal zette. Janszoon deed namelijk in 1606 met het schip 'Duyfken' het uiterste noorden van Australië aan. Nu dreigt ook die theorie op zijn kop gezet te worden, althans volgens een groep amateurhistorici en archeologen die zich al jaren bezighoudt met anomalieën uit de (verre) geschiedenis van Australië.

Hoe is dat veel oudere koperen muntje in Noord-Australië terechtgekomen? Het maakte dus de groep historici en archeologen razend nieuwsgierig. Vorig jaar deden archeoloog Mike Hermes en zijn team de ontdekking op de Wessel-eilanden, in het noorden van Australië. De archeoloog had er naar eigen zeggen geen metaaldetector voor nodig, hij hoefde niet eens te graven. De munt lag gewoon op het strand “en staarde hem aan”, aldus Hermes.

Volgens hem dateert de munt zeker van voor de 15e eeuw en is hij afkomstig uit een eeuwenoude nederzetting genaamd Kilwa, in het huidige Tanzania. De buitenzijde van het muntje is geërodeerd, en uitgebreid onderzoek is nog nodig om de ware oorsprong te achterhalen. Maar de man heeft er alle vertrouwen in: “Het is duidelijk een Kilwa-muntstuk,” zegt hij. “Dit zou alles kunnen veranderen.”

Een historicus die deel uitmaakt van hetzelfde team, legde aan The Guardian een paar mogelijke theorieën over de herkomst van de munt uit. De ontdekking kan wijzen op vroege handelscontacten tussen inheemse Australiërs en Afrikaanse handelaars uit Kilwa, zo'n 700 jaar

geleden. Mogelijk waren die handelaren uit koers geraakt of moesten ze ontsnappen aan piraten. Misschien zorgde een schipbreuk ervoor dat de munten op de eilandengroep terechtwamen of zijn de munten gewoon van elders aangespoeld?

Maar volgens de onderzoekers is het meest waarschijnlijke scenario dat de Portugezen, die in 1505 Kilwa plunderden en innamen, als eersten voet aan wal in Australië zetten. De Portugezen waren vervolgens in 1514 of 1515 in Oost-Timor (sinds 2002 onafhankelijk van Indonesië) en zouden in die periode ook naar het Australische vasteland gereisd zijn. De mogelijke ontdekking zou dus betekenen dat de Portugezen 250 jaar vóór de Britten voet aan wal zetten in Australië.

Vroeg handelsnetwerk

Het is niet de eerste keer dat er munten worden ontdekt op de verlaten eilanden in het noorden van Australië. In 1944 ontdekte de Australische soldaat Maurie Isenberg in hetzelfde gebied vijf munten die ook afkomstig zouden zijn uit Afrika. De vijf muntstukken werden gedateerd tussen 1150 en 1330. Voor onderzoekers was ook deze ontdekking het bewijs van een uitgebreid handelsnetwerk van Australië met zuidelijk Afrika, Indië, China en de Molukken, lang voor de Nederlanders en Britten er aanmeerden.

Je hoofd op je eigen munt? Kristin en Ilse krijgen het voor elkaar!

Westerlo - De tijd dat de eer om met je beeltenis op een munt te verschijnen was weggelegd voor de gekroonde hoofden is voorbij. Het bedrijf VistaMint uit Westerlo wil een plaatsje op de markt veroveren door zelf munten te maken voor alle gelegenheden.

VistaMint is een zusterbedrijf van de Mauquoy Token Company (MTC), dat marktleider is in Europa voor de productie van metalen munten en penningen, met export naar meer dan 85 landen. “Bij het produceren van traditionele penningen wordt er gewerkt met reliëf en moet je rekening houden met leveringstermijnen van drie weken”, leggen Ilse Van der Linden en Kristin Beirens van VistaMint uit. “MTC neemt ook maar opdrachten aan vanaf duizend stuks, maar af en toe lopen er aanvragen binnen voor kleinere oplages. Daarvoor hebben we ons nieuw concept in het leven geroepen.”

Het innovatieve zit vooral in de snelle manier waarop de twee werken. “De klant bezorgt ons een fotootje via de website. Met behulp van een lasergraveermachine wordt van dat plaatje een matrijs gemaakt. Met deze matrijs kunnen we dan munten slaan. In principe is een bestelling tijdens werkdagen klaar binnen de 24 uur en we aanvaarden orders vanaf 50 stuks”.

Geboortes - Ook de toegepaste technieken zijn vernieuwend. “We werken met een etstechniek. De tinten van de gravure worden gecreëerd door de oppervlaktestructuur, niet door het aanbrengen van reliëf. Het is met andere woorden de korreligheid van het oppervlak dat zorgt voor andere tinten waardoor er ook schakeringen ontstaan.” Ilse en Kristin zien tal van toepassingen voor het concept.

“Je zou een muntje met de geboortefoto van je baby als geschenkje bij doopsuiker kunnen geven. Je kan er je huwelijk mee aankondigen of een muntje als uitnodiging voor een speciale gebeurtenis gebruiken. Onze ambitie is dus aan klassieke dingen iets nieuws toe te voegen dat het geheel nog wat leuker maakt.”

Sleutelhangers en magneten - “Gestopt in een plastic doosje met ring heb je een leuke sleutelhanger of voorzien van een magneetje kan je de muntjes, die voor alle duidelijkheid enkel een verzamelwaarde hebben, ook tegen een metalen voorwerp kleven”, klinkt het verder. Duur hoeft het allemaal niet te zijn. VistaMint heeft zilver- en goudkleurige metaalschijfjes op voorraad. “We kunnen ze produceren vanaf zo’n 3 euro per stuk. De prijs varieert als je één of twee zijden van het schijfje wil laten personaliseren.” Momenteel wordt het project

gelanceerd in de Benelux. “Maar we geloven in een succesvolle uitbreiding van het actieterrain naar Europa en zelfs naar de rest van de wereld.”

www.vistamint.eu

Nieuwsblad/Marc Peeters

Valse biljetten van 20 en 50 euro in omloop

Bij de politiezone Turnhout kwamen de voorbije dagen verscheidene meldingen binnen over valse bankbiljetten. Het ging telkens om briefjes van 20 of 5 euro, die op het eerste gezicht niet van een echt biljet te onderscheiden zijn. Slechts enkele details zijn verschillend. Een handelaar kreeg deze week nog vals geld dat als attribuut in films wordt gebruikt. 'Valse biljetten zijn vaak te onderscheiden doordat ze anders aanvoelen ten gevolge van de speciale drukprocedures, of doordat het watermerk, veiligheidsdraadje of portrettraampje ontbreken', zegt de politie. Die raadt aan telkens aangifte te doen. (ho)

Bitcoin stijgt boven de \$ 7.000

De digitale munteenheid bitcoin is de laatste tijd flink gestegen. Maandagochtend bedroeg de waarde van de cryptomunt zelfs even meer dan 7.000 dollar. Dat betekende een stijging van ruim 10 procent sinds de vrijdag ervoor. De bitcoin en andere digitale valuta hebben al enige tijd de weg naar boven ingezet. Begin deze maand was een bitcoin nog iets meer dan 5.000 dollar waard. Ten opzichte van half december 2018 is de waarde ruim verdubbeld, maar nog altijd ver verwijderd van de recordhoogte van ruim 19.000 dollar van december 2017.

Vorige week waren digitale munteenheden in het nieuws door een hack bij cryptomuntenbeurs *Binance*. Daarbij werd voor 40 miljoen dollar aan bitcoins buitgemaakt. Eerder dit jaar was sprake van een onderzoek naar bitcoinbeurs *Bitfinex*, die de waarde van verschillende digitale munten kunstmatig hoog zou hebben gehouden. (blg)

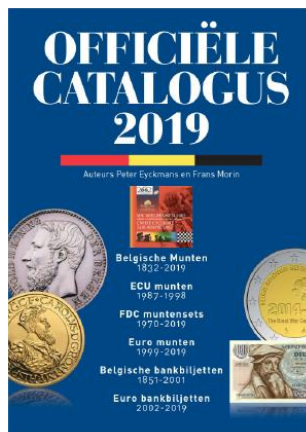
**Pittig drukwerk,
ook in kleine oplages**

**DRUKKERIJ
BAUDOIN**

Drukkerij • Grafische vormgeving
Poederleesteenweg 108 • B-2460 Lichtaart • Tel. 014 55 55 55
e-mail: info@drukkerijbaudoin.be • www.drukkerijbaudoin.be

De MORIN 2019 is nu beschikbaar

Een absolute must voor alle verzamelaars van Belgische munten en biljetten. De 37ste editie van deze onmisbare **MORIN catalogus** is weer helemaal up to date met vele nieuwe uitgiften, méér dan 3000 prijscorrecties en aangepaste goud- en zilverprijzen.

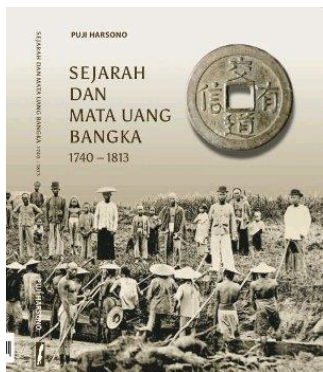
www.thecoinhouse-shop.be

Wil u uw collectie tegen voordelige voorwaarden en op een discrete manier door ons professioneel team laten veilen, contacteer ons dan vrijblijvend:

info@thecoinhouse-auctions.eu +32 468 327635
Dries 55, B-9112 Sinaai-Waas

**NEEM DEEL AAN ONZE BELANGRIJKE LIVE
MUNTEN EN BANKBILJETTEN VEILINGEN
in 2019 op 22 juni - 28 september - 14 december**

NIEUW op de BOEKENPLANK:

Sejarah Dan Mata Uang Bangka 1740-1813
door Puji Harsono (met Engelse introductie)

Deze catalogus beschrijft de geschiedenis van het Indonesische eiland Bangka en de tokens die werden gebruikt door de Chinese Kongsi-groepen. Een eerste keer dat alle tokens zijn samengebracht, beschreven, gecatalogeerd, m.a.w. hét standaardwerk voor deze historische tokens. Kostprijs: €24, excl. verzending te

bestellen via info@javauction.com, t.a.v. Puji Harsono. **A. Lansen**

Facebook lanceert cryptomunt: Visa en MasterCard investeren mee

Facebook lanceert volgend jaar een eigen cryptomunt: de *Libra*.

Daarmee zul je niet alleen op Facebook, maar ook op WhatsApp aankopen kunnen doen of geld versturen naar vrienden of familie. De sociale netwerksite doet dat niet alleen, ze krijgt hulp van zo'n 27 kleppers zoals Visa, MasterCard, PayPal, Spotify, Uber en eBay die elk minimaal 10 miljoen dollar investeren en verenigd zijn in de 'Libra Association'.

Wat zul je ermee kunnen kopen?

“Als het aan Facebook ligt, zul je er waarlijk alles mee kunnen kopen: films, kledij, schoenen, boeken, reizen, taxiriten, ...”, zegt Thomas Spaas, advocaat en bestuurder van de Belgian Bitcoin Association. “Daarnaast kan de Libra ook gebruikt worden om geld aan mensen over te maken met WhatsApp, waar Facebook ook eigenaar van is. Onder vrienden zul je dan net zo makkelijk aan elkaar kunnen betalen als je nu een foto doorstuurt. Of je betaalt zo ook gewoon een kop koffie op café.”

Hoe werkt het?

In Messenger of WhatsApp komt een elektronische portefeuille, genaamd *Calibra*, die niet aan een bankrekening hoeft gekoppeld te zijn. Je zal er ook Libra op kunnen plaatsen door in wisselpunten – bvb. in een kruidenierszaak – de digitale munt te kopen.

Hoeveel zal die munt waard zijn?

Waarschijnlijk een bedrag in de buurt van de dollar en euro. “De waarde zal gekoppeld worden aan verschillende sterke munten zoals de euro, dollar, pond, ... Om er zo een stabiele munt van te maken. Dat zorgt ervoor dat ze in landen met zeer labiele munten een veel grotere zekerheid kunnen bieden. De Libra behoudt wel zijn waarde. Wil je die volgend jaar terug omruilen, dan krijg je er een gelijkaardig bedrag voor.”

Waarom wil Facebook een eigen munt?

Zelf hebben ze er nobele bedoelingen mee. De Libra Association omschrijft Facebook als non-profit. Want ze willen er “mensen die niet in het bancaire systeem terecht kunnen, toch toegang mee geven tot digitale betalingen”. “Het zal ook een simpele en veel goedkopere manier zijn om geld te sturen naar familie in het buitenland”, klinkt het. “Ze omschrijven het project inderdaad als een non-profitorganisatie van 28 topbedrijven”, zegt Spaas. “Maar er zit natuurlijk ook een verdienmodel achter. Facebook zal toch een procent op die verrichtingen nemen.”

Er waren vooraf veel vragen over de privacy. Waarom?

“Omdat er zo mogelijk toegang is tot nieuwe data”, zegt Bart Preneel, cryptograaf en cryptoanalist aan de KU Leuven. “Nu weet Facebook wie je vrienden zijn, wat je doet, waar je woont, waar je interesses liggen,... Wat zeer interessante informatie is voor potentiële adverteerders. Maar het is nog veel interessanter voor die adverteerders om ook te weten wat je koopt en wanneer je iets koopt. De bank is momenteel de enige met al die informatie, maar zij mogen daar bij wet niets mee doen. Dus rees de vraag: wat zal Facebook ermee doen?” “Al dekken ze zich onmiddellijk in tegen die vraag”, zegt Spaas. “Ze wisten dat niemand hen zou vertrouwen, dus hebben ze ‘een onafhankelijk systeem’ gemaakt waarvan ze zeggen dat het niet gelinkt is aan het Facebookaccount zelf. Zij en hun partners weten dat er iets gekocht wordt, maar niet door wie. Al heb ik toch mijn twijfels. Als je ziet wie de partners zijn – Visa, MasterCard, PayPal, ... – dan zijn dat geen goede doelen hé. Het zijn bedrijven die al actief zijn in die sector. Waarom zouden zij nu in een nieuw systeem stappen als er niets meer uit te halen valt dan wat ze nu al hebben? Het wordt uitkijken naar de details in het systeem.”

Wordt alles op Facebook betalend met Libra?

“Dat denk ik niet”, zegt Spaas. “Verenigingen die nu al eens een paar euro uitgeven om wat reclame te maken op hun pagina, gaan ze niet verplichten om met de Libra te werken. Want dan lopen ze het risico dat ze die mensen wegjagen. Maar ze zullen wel hun best doen om ervoor te zorgen dat je er uiteindelijk maar moeilijk rond kan. Want als al je vrienden het doen, moet je zelf ook wel volgen.”

Betalen we ooit enkel nog in Libra en niet meer in euro of dollar?

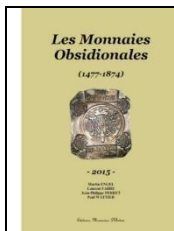
“Facebook zegt dat het een wereldmunt wordt”, zegt Spaas. “Maar het is toch afwachten. Net zo goed wordt dit een flop. Maar slaat het aan, dan wordt het wel concurrentie voor de gewone munten. Wat met de Bitcoin? Daar zie ik minder concurrentie. Die wordt vooral gebruikt als belegging, niet als dagelijks betaalmiddel.”

Chris Snick

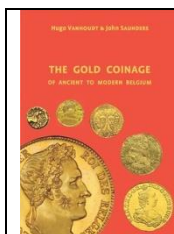
**Jaarboek voor Munt- en
Penningkunde 105**

**KNGMP
2018**

**Les Monnaies Obsidionales
1477-1874**

**M. Engel - L. Fabre - J-P. Perret -
P. Wattier 2015**

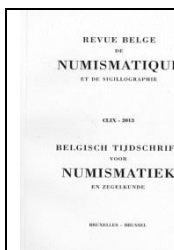
**The Gold Coinage
of ancient to modern Belgium**

**Hugo Vanhoudt & John Saunders
2019**

**Loden Zegels & Verzegelingen
eerste hulp bij identificatie**

**Raf Van Laere
2019**

**Belgisch Tijdschrift voor
Numismatiek en Zegelkunde**

**KBGN
CLXIV - 2018**

Tijdschriften en boeken kunnen gratis ontleend worden gedurende 1 maand. Clubtijdschriften van andere verenigingen kunnen enkel ingelezen worden, niet ontleend! Vraag info aan Herwig, onze bibliothecaris! Volledige boekenlijst op www.numismatica-herentals.be/bibliotheek.

za 6	Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent E.V.B. - Lunch Garden, Bd. du Souverain 240, Oudergem	12.30-16u 8.30-12u
zo 7	Edelweissje- St-Katarina, N. Cleynaertsln 1, 3500 Hasselt EGMP Leuven - 53e Internationale Muntenbeurs Gemeenschapscentrum - Bosstraat 28, 3012 Wilsele	8-12u 9-15u
za 13	AEN Nijvel- Coll. St-Gertrude-Faubourg de Mons, Nijvel E.V.B. - Lunch Garden, Bd. du Souverain 240, Oudergem	vanaf 14u 8.30-12u
zo 14	EGMP Herentals -St-Antonius- Kapucijnenstr Herentals Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas	8.30-12u 9-12u
za 20	E.V.B. - Lunch Garden, Bd. du Souverain 240, Oudergem	8.30-12u
zo 21	EGMP ZW-Vlaand. - Willem Tell - Brugsestr 20, Kortrijk Go Collections - Centre Culturel, Rue Haute 1, Gosselies	13-16u 8.30-12u
za 27	E.V.B. - Lunch Garden, Bd. du Souverain 240, Oudergem Achter Olmen- TI St-Jansberg, Weerterstwg 135, Maaseik	8.30-12u 13-16u
zo 28	AEN La Louvière- au Coq Wallon- Place Mansart 7, La-L Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas	8.30-12u 9-12u

VAN ECCELPOEL - food & drinks with a (hi)story

VERSMARKT - WIJN - BIER - STERKE DRANKEN

*vrije toegang in onze wijnkelder:
Dagelijks meer dan 50 wijnen te proeven!*

Van Eccelpoel
Lierseweg 20 - 2200 Herentals
014 21 26 93
bestellingen@vaneccelpoel.com
www.vaneccelpoel.com

Openingsuren:
Maandag: 12u - 18u
Dinsdag - Vrijdag: 09u - 18u
Zaterdag: 08u - 18u
Zon- en feestdag: 08u - 12u

NUMISMATICA LEUVEN

53ste Internationale Muntenbeurs

zondag 7 juli 2019 (9-15u) michel.frooninckx@gmail.com
Gemeenschapscentrum - De Bosstraat 28, 3012 Wilsele

4e Zomerbeurs voor Verzamelaars

zo 11 aug

8-14u

Numismatica Herentals EGMP
KPVK Ontspanning & Postkaarten Herenthout
Grote Markt Herentals - Lakenhal en tentendorp
frank.lippens1@skynet.be 0475-552400

Schulman b.v.

professional numismatists since 1880

Nu verhuisd naar Jan Luijkenstraat 24, NL-1071 CV Amsterdam
tel. 020 320 9101 e-mail: auction@schulman.nl

HJR Fine Arts sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28
1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité
1204 Genève (Suisse)
☎ +41 223 109 197
✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière
13001 Marseille (France)
☎ +33 491 549 394
✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin
83000 Toulon (France)
☎ +33 494 935 136
✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

